

har jeg tilladt mig at stille nogle Ændringsforslag, som eventuelt kunde raade Bod paa de strenge Bestemmelser, som Loven gennemfører, navnlig da Straffebestemmelserne. Jeg tror, at naar man skal til at straffe, skal man sørge for, at Straffen kommer til at falde saa ligeligt paa fattige og rige som vel muligt. Jeg har hørt saa tidt i dette Ting og ogsaa udenfor, at man taler om Klasselove, og dem er man frygtelig bange for, og det med Rette. Men saaledes som Straffebestemmelserne i dette Lovforslag ere affattede, kan Loven ikke blive andet end en Klasselov, idet nemlig de her foreslaaede Straffe komme til at virke saare forskelligt, eftersom det er fattige eller rige, der straffes. Hvad bryder en rig Grosserer eller Godsejersøn sig om, at han, naar han i Drukkenskab har begaaet nogle Fadaeser, bliver tiltalt og idømt en Mulkt? Ja, selv om der efter de ændrede Bestemmelser ved Mulkten skal tages Hensyn til vedkommendes økonomiske Forhold, selv om Mulkten bliver noget større for den rige end for den fattige, er alligevel den Forskel, der gøres i saa Henseende, forsvindende. De rige, som have Penge nok i Lommen og alligevel skulle af med dem til forskellige Formaal, maaske i samme Hensigt som den Gang de øvede deres Fadaeser, betale, men den fattige maa bløde, han maa afsone den Straf, han faar, fordi han ingen Penge har at betale med. Det synes jeg ikke er rigtigt. Lad os faa det saadan — dersom vi overhovedet skulle ind paa dette Forhold —, at de alle, der skulle straffes, blive straffede paa Kroppen, saa er der Lighed til Stede, og det kan vist være lige saa sundt og godt for den, som har Lommen fuld af Penge, at der bliver sat en Grænse for hans Virksomhed i denne Henseende, som det kan være for den fattige, der ikke kan betale.

Der er den ene Side af Sagen. Den anden Side, jeg har berørt, angaar Frygten for, at der kan finde Vilkaarlighed Sted, naar man vil rive en Mand bort fra Familien og sætte ham ind i en Tvangsarbejdsanstalt. Jeg har vel set, at man har søgt at lempe lidt ved hele dette Forhold, og det paaskønner jeg, men jeg tror ikke, det er betryggende endnu. Det er noget, vi ikke have været inde paa tidligere, og jeg tror heller ikke, at vi skulle ind paa det paa den Maade, der her er foreslaaet.

Endelig er der det tredie Anliggende, som jeg allerede har omtalt, Oprettelsen af Helbredelsesanstalter, hvori Folk ved

Dom og Politimagt kunne indsættes, og hvor de skulle kunne holdes indtil 3 Aar, uagtet man endnu ikke har opnaaet nogen omfattende Erfaring for, hvad saadanne Helbredelsesforanstaltninger kunne føre med sig. Det synes mig, at vi i den Henseende maa have en noget større Erfaring end hidtil, naar vi skulle gaa til at oprette saadanne Anstalter, som ville koste ret betydelige Beløb baade til Anlæg og Vedligeholdelse og til Drift. Ogsaa den pekuniære Side af Sagen kommer for saa vidt her i Betragtning. Derfor vilde jeg, i Stedet for at gaa til saadanne Anstalter, anbefale, at Staten aflagde de private Anstalter med noget rigeligere Tilskud, saa at de kunde faa Lejlighed til at udfolde en større Virksomhed, og man kunde faa Lejlighed til at gøre Erfaringer om, hvorvidt der virkelig ad den Vej lader sig opnaa betydelige Forbedringer. Jeg har, som alt sagt, den Betragtning, at dersom Folk frivilligt og godvilligt, efter egen Trang og Tilskyndelse, gaa ind i saadanne Anstalter, er der helt andre og bedre Betingelser for, at der kommer noget ud af det, og at han eller hun kan vende helbredet tilbage, end naar man med Magt tvinger dem ind i en Anstalt, for ad den Vej at helbrede dem.

Jeg vil hermed slutte mine Betragtninger. De ere holdte i al Almindelighed, men jeg vil meget ønske, at mine Tanker maa blive tagne under Overvejelse. Jeg antager, at Lovforslaget nok vil komme til Forhandling en Gang efter denne, og det har heller ikke været underkastet en nær saa omfattende og indgaaende Behandling som Beværterlovforslaget, maaske af den Grund, at dette griber mere ind i de økonomiske Samfundsforhold end det foreliggende Lovforslag. Jeg anbefaler, som sagt, min Hovedtanke, og hvis den ikke lader sig gennemføre, saa de Ændringsforslag, som jeg har stillet.

Justitsministeren (Zahle): Jeg kan tiltræde de af Flertallet i Betænkningen stillede Ændringsforslag og skal kun i Anledning af, hvad den meget ærede Ordfører udtalte, gøre en lille Bemærkning. I Ændringsforslag Nr. 24 staar der: „Ved Fastsættelse af Bødernes Størrelse bliver særligt at tage Hensyn til den skyldiges økonomiske Forhold“. Dette er en særdeles forstandig Regel, som det er min Bestræbelse at faa ind i de forskellige Forslag, hvor der kan være Anledning dertil, og, som den meget ærede Ordfører sagde, er en lignende Ændring oppe i